

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 739/2013-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. E. I., B., zastúpenej advokátom M. H., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 Co/192/2012 z 3. júla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. E. I. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2013 doručená sťažnosť Ing. E. I. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co/192/2012 z 3. júla 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) domáhala ochrany osobnosti. Okresný súd svojím rozsudkom č. k. 5 C/158/2011-61 z 29. marca 2012 rozhodol postupujúc podľa § 5 ods. 3 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v platnom znení (ďalej len „tlačový zákon“) o zamietnutí jej žaloby z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie žalovaného. Krajský súd rozhodol svojím rozsudkom sp. zn. 17 Co/192/2012 z 3. júla 2013 o zamietnutí sťažovateľkou podaného odvolania z dôvodu vecnej správnosti prvostupňového rozhodnutia. V ďalšom podala sťažovateľka sťažnosť na ústavnom súde.

3. Sťažovateľka predovšetkým nesúhlasí s právnym posúdením jej právnej veci, pričom konštatuje, že „... sa domáhala prejednávania svojej veci pred všeobecným súdom a jej právom je, aby všeobecný súd pri aplikácii práva vykonal aplikáciu právnej úpravy v plnom rozsahu a nie selektívne, a na základe neúplného a nesprávneho a v časti absentujúceho odôvodnenia žalobu zamietol“. Poukazuje na to, že „Právne posúdenie musí pritom v odôvodnení rozsudku poukázať na právny predpis, z ktorého právne posúdenie odvodzuje. Pokiaľ súd túto zásadu opomenie tak, ako aj v okolnostiach danej veci, dochádza tým k nepreskúmateľnosti príslušného rozhodnutia, (z rozhodnutia II. ÚS 30/2011)“. V ďalšom zvyrazňuje, že „Všeobecné súdy totiž nie sú zodpovedné len za výklad a aplikáciu zákonov, ale sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd v zmysle čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Práve týmto postupom Krajského súdu sa minul účinok civilného konania, ktoré má prioritne viesť k rozhodnutiu, ktoré bude vzbudzovať dôveru v jeho spravodlivosť, nestrannosť a úplnosť, a to aj ohľadne dôkladnej a úplnej aplikácie právneho predpisu, zaručujúcej spravodlivosť rozhodnutia. Iba týmto spôsobom možno budovať dôveru v súdy a záruky zákonnosti. Je potrebné predpokladať, že rozhodnutie súdu vychádza zo znalosti práva a jeho správnej aplikácie na daný skutkový stav.“. V závere teda považuje „... absenciu komplexnej aplikácie práva na zistený skutkový stav zo strany všeobecných súdov za odňatie práva na súdnu ochranu, keďže oba súdy, tak prvostupňový ako aj odvolací, napriek tomu, že ustálili, že sa v uvedenom prípade jedná o inzerciu a volebnú kampaň, vôbec sa nevysporiadali s následkami týchto zistení, a ani sa nepokúsili na uvedené skutkové zistenie aplikovať

platné právne normy obsiahnuté v zákone. Namiesto správneho komplexného posúdenia situácie... po zistení, že kamuflovaný redakčný článok je vlastne volebnou kampaňou a inzerciou, vyriešili príslušné súdy vec tak, že zvolili prvú možnosť, ktorou sa bránil žalovaný a bez ďalšieho (bez toho aby sa vecou zaoberali, použijúc svoju znalosť práva), žalobu zamietli.“. Navyše „Svojimi rozhodnutiami Krajský súd spolu s Okresným súdom založili premisu, ktorá zbavuje ktoréhokoľvek vydavateľa periodickej tlače zodpovednosti za zásah do osobnostných práv fyzických osôb v prípade, ak zverejní publicisticko-informačný článok obsahujúci nepravdivé, zavádzajúce a skresľujúce informácie zasahujúce do práva na ochranu osobnosti (ochranu mena a dobrej povesti) vo forme platenej inzercie a teda bez ohľadu na existujúcu právnu úpravu poskytnú návod ako sa vydavateľ periodickej tlače zbaví akejkoľvek zodpovednosti za publikovaný obsah, čo je prikrým obchádzaním zákona, ako aj v priamom rozpore s čl. 19 ods. 1 Ústavy ako aj čl. 152 ods. 4 Ústavy.“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Krajský súd v Trenčíne porušil základné právo Ing. E. I... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“

Krajský súd v Trenčíne porušil základné právo Ing. E. I... na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy... a čl. 8 Dohovoru...“

Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17 Co/192/2012 zo dňa 03. 07. 2013, v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou v konaní 5 C/158/2011 zo dňa 29. 03. 2012, sa zrušuje vo všetkých výrokoch a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľke... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 36.395,86 EUR.

Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť právnomu zástupcovi sťažovateľky spoločnosti..., trovy konania...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

7. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a obdobne aj právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94), pričom však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

8. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 17 Co/192/2012 z 3. júla 2013 v podstatnom uviedol:

„Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a zistil, že rozsudok prvostupňového súdu je potrebné podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdiť ako vecne správny. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého nie je potrebné nariadovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalobkyňou vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolacie námietky žalobkyne vo veci samej sú v prevažnej miere totožné s námietkami, ktoré uplatnila pred súdom prvého stupňa a tieto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z uvedeného dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach na ne v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. odkazuje. Na doplnenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva nasledovné:

Názor žalobkyne, že inzerát je formou (vonkajším prejavom) reklamy, za ktorú možno považovať iba platenú, či bezodplatnú prezentáciu produktov v každej podobe s cieľom uplatniť ich na trhu, nie je správny, keď z bežných skúseností je zrejmé, že inzerátom je možné inzerovať aj iné skutočnosti ako iba produkty, ako je to v prípade zoznamovacích inzerátov, a pod.

V preskúmvanej veci pri definovaní pojmu inzercia treba vychádzať zo zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon) v znení neskorších predpisov, účinného v čase vydania sporného článku, ktorý v § 2 ods. 6 výslovne stanovuje, čo možno považovať za inzerciu na účely citovaného zákona. Podľa cit. zákonného ustanovenia inzerciou na účely tohto zákona je oznámenie uverejnené v periodickej tlači za odplatu alebo za inú protihodnotu. Inzerciou je aj reklama podľa osobitného predpisu zverejnená v periodickej tlači bezodplatne.

Polemika žalobkyne o tom, či v danej veci sporný článok možno považovať za inzerciu alebo nie, je preto právne bezvýznamná, nakoľko tento pojem je jasne a presne definovaný zákonom. V konaní bolo preto rozhodujúce zistiť, či sporný článok, uverejnený

v inzertnom časopise vydávanom žalovaným splňa znaky inzercie uvedené v § 2 ods. 6 tlačového zákona.

Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo, že sporný článok pojmové znaky inzercie uvedené v citovanom zákonom ustanovení napĺňa. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že sporný článok uverejnený v týždenníku E., vydávanom žalovaným, bol zverejnený ako platená inzercia objednaná treťou osobou — inzerentom Ing. J. T., a to za odplatu. Túto skutočnosť žalovaný preukázal predložením objednávky č. 12102010, príjmovým dokladom o jej úhrade, ako aj výpoveďou svojho štatutárneho zástupcu a v konečnom dôsledku to svojom odvolaní prízvukuje aj samotná žalobkyňa, keď uvádza, že inkriminovaný článok odovzdal žalovanému Ing. J. T., ktorý je jeho pôvodcom a ktorý si za jeho uverejnenie zaplatil, pričom žiaden pracovník žalovaného sa na príprave tohto článku autorsky nepodieľal.

Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 167/2008 Z. z. vydavateľ periodickej tlače nezodpovedá za pravdivosť informácie zverejnenej v inzercii a za klamlivú reklamu alebo porovnávaciu reklamu; to sa nevzťahuje na inzerciu, ktorou vydavateľ periodickej tlače propaguje svoju osobu, aktivity, služby alebo produkty.

Záver súdu prvého stupňa, ktorý po zistení, že v posúdenej veci sa jednalo o inzerciu, žalobu žalobkyne zamietol z dôvodu, že žalovaný nenesie zodpovednosť za pravdivosť informácií obsiahnutých v spornom článku, a preto nie je vo veci pasívne vecne legitimovaným, je preto správny.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil, keď nezistil opodstatnenosť žalobkyňou uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/, d/ a f/ O. s. p.

Keďže žalobkyňa sa domáhala pripustenia vstupu ďalšieho účastníka do konania a pripustenia zmeny žalobného petitu len pre prípad, ak by odvolací súd usúdil, že sú splnené podmienky na zrušenie prvostupňového rozsudku, pričom rozsudok bol v celom rozsahu potvrdený, odvolací súd sa už ďalej jej procesnými návrhmi na pripustenie vstupu ďalšieho účastníka do konania a zmenu žalobného petitu nezaoberal.“

9. Vzhľadom na obsahovú spojitosť rozsudku krajského súdu sp. zn. 17 Co/192/2012 z 3. júla 2013 s rozsudkom okresného súdu č. k. 5 C/158/2011-61 z 29. marca 2012

považoval ústavný súd za potrebné odcitovať aj z tohto rozhodnutia. Okresný súd v podstatnom dôvodil:

«Žalovaný je vydavateľom týždenníka E. V čísle... uvedeného týždenníka bol zverejnený článok s názvom „Okresný súd rozhodol v prospech navrhovateľa „Súdnemu pojednávaniu sa dalo vyhnúť...“. Na pravej strane článku, je fotografia Ing. J. T. pred Okresným súdom Bánovce nad Bebravou a pod ňou text: „(Ing. J. T. komunikuje s médiami o verdikte súdu.)“. Na pravej strane je ďalej na čiernom podklade bielym písmom pod nadpisom „Rozsudok“ uvedený text: „Žalovaná je povinná ospravedlniť sa žalobcovi za verejne vyjadrené nepravdivé tvrdenia o jeho osobe a na svoje náklady v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku zabezpečiť, aby bolo v televízií T. v čase pred hlavným spravodajstvom odvysielané nasledujúce ospravedlnenie: „Ja, Ing. E. I. sa týmto verejne ospravedlňujem bývalému primátorovi Mesta B. a splnomocnencovi vlády SR pre územnú samosprávu Ing. J. T. za nepravdivé tvrdenia, ktoré som uviedla na jeho adresu v rozhovore poskytnutom pre televíziu T. dňa 04. 11. 2009 v súvislosti s kauzou tzv. tatrováckych bytov.“. Okrem toho je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy a uhradiť súdne trovy v sume, ako bude vyčíslená v písomnom vyhotovení rozsudku do troch dní od jeho právoplatnosti.“. Samotný text článku je nasledovný:

„Ani po šťastnom konci, ktorý niekoľkoročná kauza tatrováckych bytov dosiahla iba pred pár mesiacmi, sa všetko nekončí. V novembri minulého roka podal Ing. J. T. žalobu na Ing. E. I. za šírenie klamstiev na verejnosti. V reportáži televízie T. totiž z úst redaktorky odzneli nepravdivé slová na adresu J. T., ktoré sa týkali takzvaných „tatrováckych bytov“, odvolajúc sa na predsedníčku občianskeho združenia E. I. Tá sa, údajne, v eufórii z víťazstva súdneho sporu na okresnom súde nechala „uniesť“ a o svoju radosť sa chcela podeliť aj s prítomnými médiami. Ešte v ten deň autorka príspevku odvysielaného v T. povedala: „Predsedníčka občianskeho združenia dnes obvinila z celej kauzy bývalého primátora a vtedajšie vedenie mesta, ktoré vraj umožnilo pochybný prevod týchto nehnuteľností na firmu M., a nevylúčila ani vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti.“. Záverečný vstup (stand-up) redaktorky, zároveň autorky tejto reportáže, znel tiež dosť priamočiaro: „Predsedníčka občianskeho združenia ale tvrdí, že celá záležitosť ešte nekončí. Podľa nej za podozrivým predajom stálo vtedajšie vedenie mesta na čele s bývalým primátorom J. T., ktorý je dnes splnomocnencom vlády, a tak nie je vylúčené, že podajú

opäť trestné oznámenie. “ Čo však žalobcu skutočne rozčarovalo bolo práve toto vyhlásenie odporkyne, ktoré odznelo v reportáži zo dňa 4. novembra 2009: „Neboli potrestaní, ba naopak, požívajú priazeň najvyšších predstaviteľov nášho štátu.“. Samotnému súdnemu pojednávaniu sa dalo vyhnúť. J. T. navrhol zmier s tým, že sa uspokojí s verejným ospravedlnením. Na to odporkyňa zareagovala, slovami, že návrh kategoricky odmieta a ospravedlniť sa nemieni. Takmer rok trvajúci spor, ktorý bol prejedávaný a nakoniec aj rozhodnutý na Okresnom súde v Bánovciach nad Bebravou, skončil v prospech navrhovateľa J. T. Vo štvrtok 21. októbra 2010 okresný súd rozhodol vo Váš prospech. Ako sa na celý spor pozeráte Vy? „Pani E. I. podľa môjho názoru vedome šíрила nepravdivé informácie, v súvislosti s kauzou tzv. „tatrováckych bytov“. Tie boli odvysielané aj v televízii T., čím poškodila moju osobu, vedenie mesta, ako aj pracovníkov mestského úradu. Rozhodol som sa preto podať žalobu na ochranu osobnosti, kde žiadam o verejné ospravedlnenie, ktoré mi právom patrí. Ja som žiadne súpisné čísla nepodpisoval, nakoľko sa jednalo o rozhodnutie podľa zákona o správnom konaní. Pracovníci mestského úradu postupovali pri identifikácii nehnuteľností, ktoré boli predmetom privatizácie, jednotne, na základe vzorov z katastrálneho úradu. V prípade, ak niekto predloží nepravé dokumenty, zodpovednosť nesie on sám. Súpisné čísla boli domom pridelené ešte za socializmu, čo pani I. akosi stále nechce pochopiť. Napriek tomu, že súd už takéto obvinenie zamietol, sa rozhodla, že svojej teórie o pridelení súpisných čísel sa nevzdá a nevydarenú privatizáciu zhodí na mňa, prípadne na mesto. Na jednej strane tvrdí, že ma nikdy neobvinila zo zneužívania právomoci verejného činiteľa, ani nespochybnila moju kompetentnosť a na strane druhej hovorí, že tento spor je namierený proti nej z pozície politickej moci. Pritom nechápem, akú moc má na mysli, keďže žalobu som podal ako splnomocnenec vlády, bez akéhokoľvek politického dosahu na jej osobu. Som spokojný s verdiktom súdu a ako občan demokratického štátu verím, že je v súlade s právom, zakotveným v Ústave Slovenskej republiky.“. Pod článkom je značka „-km-“ Uvedený článok si v rámci predvolebnej kampane ako inzerciu u žalovaného objednal Ing. J. T. a za inzerciu žalovanému zaplatil sumu 2 077,74 eur.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dane primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä prelo, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlačový zákon) inzercia na účely tohto zákona je oznámenie uverejnené v periodickej tlači za odplatu alebo inú protihodnotu. Inzerciou je aj reklama podľa osobitného predpisu 1) zverejnená v periodickej tlači bezodplatne.

Podľa § 15 ods. 3 Tlačového zákona vydavateľ periodickej tlače nezodpovedá za pravdivosť informácie zverejnenej v oprave, odpovedi, dodatočnom oznámení, inzercii a za klamlivú reklamu alebo porovnávaciu reklamu; to sa nevzťahuje na inzerciu, ktorou vydavateľ periodickej tlače propaguje svoju osobu, aktivity, služby alebo produkty.

Súd mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žaloba nie je dôvodná. Žalobkyňa sa v tomto konaní domáhala ochrany osobnosti, konkrétne náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za nepravdivé, poškodzujúce a zavádzajúce tvrdenia týkajúce sa žalobkyne, ktoré boli zverejnené v týždenníku vydávanom žalovaným. Osoba, ktorej bolo zasiahnuté do osobnostných práv neoprávneným spôsobom, má okrem iného právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za podmienky, že zadostučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka by sa nezdalo za postačujúce najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Tento právny prostriedok ochrany osobnosti možno uplatniť žalobou voči tomu, kto za neoprávnený zásah do osobnostných práv zodpovedá, t. j. voči osobe, ktorej zodpovednosť vyplýva z hmotného práva. V prejedávanej veci mal súd za nesporne preukázané, že zverejnený článok, ktorý mal podľa tvrdení žalobkyne zasiahnuť do jej osobnostných práv, bol oznámením

uverejneným v tlači za odplatu, t. j. inzerciou. Za pravdivosť informácií zverejnených, v uvedenom článku žalovaný v zmysle § 5 ods. 3 Tlačového zákona nezodpovedá, keďže šlo o inzerciu. Uvedené zákonné ustanovenie tak vylučuje akúkoľvek zodpovednosť vydavateľa periodickej tlače, a to aj zodpovednosť z titulu zásahov do osobnostných práv. Keďže uvedený zverejnený článok bol inzerciou, žalovaný nenesie, zodpovednosť za pravdivosť informácií v ňom obsiahnutých, a preto nie je vo veci pasívne vecne legitimovaným a žalobkyňa sa od neho nemôže domáhať náhrady nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do jej osobnosti v dôsledku nepravdivých, zavádzajúcich a pravdu skresľujúcich informácií obsiahnutých v uvedenom článku, ktorý bol inzerciou. Z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitimácie žalovaného tak súd žalobu zamietol, a preto sa ani nezaoberal tým, či v inzercii uvedené informácie boli pravdivé, a či boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti žalobkyne.»

10. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len

vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

11. Podľa názoru sťažovateľky *„Zo znenia tlačového zákona je zrejmé, že ak sa jedná o prípady vymenované v tejto norme (inzerciu, klamlivú reklamu alebo porovnávaciu reklamu), vydavateľ periodickej tlače nezodpovedá za pravdivosť zverejnenej informácie, avšak zodpovedá za obsah periodickej tlače.*

Právna norma nezbavuje vydavateľa zodpovednosti za obsah periodickej tlače. Je zrejmé, že napriek tomu, že vydavateľ nezodpovedá za pravdivosť informácie, zodpovedá za to čo vytlačil a distribuoval medzi verejnosť, keďže odhliadnuc od pravdivosti obsahu došlo k zásahu do práv žalobkyne, práve z dôvodov porušenia povinností stanovených zákonom o reklame..., ako aj k zásahu do práva na ochranu mena v zmysle článku 19 ods. 1 Ústavy a článku 8 Dohovoru.“ Sťažovateľka sa teda domnieva, že podľa zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov *„Uvedený článok (i) obsahoval osobné údaje sťažovateľky bez jej predchádzajúceho súhlasu (zverejnením mena, priezviska a akademického titulu a identifikácie jej predchádzajúcej občianskej aktivity), (ii) zasiahol do práv sťažovateľky na ochranu mena, občianskej cti, bez jej súhlasu (zverejnením jej mena, znenia neprávoplatného odcudzujúceho rozsudku, nesprávneho)“, a v konečnom dôsledku „Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že zverejnenie článku bolo súčasťou predvolebnej kampane Ing. J. T. vo voľbách primátora mesta B. Vzhľadom na túto skutočnosť a vzhľadom na uvedený obsah právnej úpravy volebnej kampane vo voľbách do samosprávy obcí, sa jedná o porušenie zákona zo strany vydavateľa ako žalovaného. (Článok zverejnený 01. 11. 2010, voľby sa konali 27. 11. 2010).“*

12. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné

a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávnych a procesnoprávnych zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Krajský súd vo svojom rozsudku sp. zn. 17 Co/192/2012 z 3. júla 2013 (a to aj v nadväznosti na argumentáciu vyslovenú v rozsudku okresného súdu č. k. 5 C/158/2011-61 z 29. marca 2012) právne vyčerpávajúcim a ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo a na základe akých právnych úvah sa nestotožnil so sťažovateľkou predostretou argumentáciou a svoje závery podoprel o konkrétne zákonné ustanovenia tlačového zákona. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľky, ktorá v konaní pred každou súdnou inštanciou ponúka vlastné zhodnotenie vykonaných dôkazov a dožaduje sa iného, pre ňu priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd konštatuje, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľky.

13. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Po analýze napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ústavný súd hodnotí ním predstretú právne závery odôvodňujúce zamietnutie žaloby sťažovateľky z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie ako zákonné a ústavne súladné. Inými slovami, z pohľadu ústavného súdu nie je možné považovať právne závery krajského súdu vyslovené v jeho rozsudku sp. zn. 17 Co/192/2012 z 3. júla 2013 za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho ústavný súd konštatuje, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto jej časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Sťažovateľka v podanej sťažnosti atakovala aj porušenie čl. 19 ods. 1 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru, k čomu ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na to, že po ústavnom prieskume napadnutého rozhodnutia krajského súdu nezistil sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a porušenie predmetných práv videla sťažovateľka v príčinnej súvislosti s právami podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je aj ňou podaná sťažnosť v tejto jej časti zjavne neopodstatnená. Navyše, ak sťažovateľka na podporu svojej argumentácie poukazuje na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 189/2010-49 z 13. januára 2011, opomína tak aj konštatáciu ústavného súdu v tomto jeho rozhodnutí v tom smere, že „... *v zásade možno súhlasiť s právnym názorom všeobecných súdov o tom, že zodpovednosť vydavateľa periodickej tlače za obsah uverejnených informácií spravidla bez ďalšieho nevyklučuje zodpovednosť (a teda vecnú pasívnu legitimáciu) osoby, ktorá vydavateľovi informácie poskytla*“, pričom východiskovým bodom v postupe ústavného súdu v citovanom jeho rozhodnutí je/bol postup všeobecných súdov „*ultra petitum*“, k čomu ústavný súd konštatoval, že „... *podaná žaloba, a to ani v spojení s doplneniami nedefinovala dostatočne určitým spôsobom predmet konania. Preto všeobecné súdy nemali o žalobe meritórne konať, a tým menej o nej rozhodnúť. Pokiaľ tak napriek tomu urobili, porušili základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože nepostupovali v súlade s ústavou a zákonom, hoci nimi boli viazané*“. Z uvedeného je teda zrejmé, že nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 189/2010-49 z 13. januára 2011 mal iné obsahové východiská, než boli ústavným súdom posudzované v právnej veci sťažovateľky.

III.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa

ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudca Milan Ľalík.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013